

LANDBRUG - SIKKERHED

Helle Birk Domino
Christina Edstrand

Grindsted
16/5 2017

DAGSORDEN

Intro

En SIKKER vinder (film, safetywalk og amkort)

Maskinsikkerhed

Arbejdsmiljøprisen

Find information (www.landbrugogsikkerhed.dk,
safetyonthefarm, www.facebook.com/Agrisafety)

Produkter (pjecer: maskiner, højde, gylle, kort)

Hvordan kan bidrage med at få sikkerhed mere på skemaet?

HVAD LAVER VI PÅ SEGES

Nyhedsbrev Arbejdsmiljø

Længt dage i forberedelse
 Hver dag er gået og det betyder også lange dage i fe-
 llesarbejde og samarbejde.

Husk at holde øje med og tjek med os om
 fællesarbejdet for os alle og vil gerne hjælpe med
 at løse problemerne.

Deres sikkerhedsfokus på:
 • Arbejdsmiljø
 • Værktøjsbrug
 • Trykluft og trykbeholdere

Jeg kører ikke for at drille
 – men for at få dansk økonomi til at spille.

Forebyggelsesforløbet
 medfører et særligt ansvar for 2015. Der er dog
 også en mulighed for at få støtte til at sætte
 flere midler. Se mere her:

Hæsten er hjælpsom for hestebondens
 HINDSTANDE BETYDER
 • at maskiner og redskaber går tabt
 • at mennesker, dyr og bygninger kan blive skadet
 • at der kan opstå alvorlige trafikulykker
 • at der fremmes meningsløse beslutninger

HINDSTANDE GYPER SÅLEDES
 • hvis de udføres i et område med høj fart
 • hvis de udføres i et område med høj fart
 • hvis de udføres i et område med høj fart

Helle Birk Domino
 Arbejdsleder
 Telefon: 47440550
 E-mail: helle@segesskole.dk

Ole Kruse Jensen
 Arbejdsleder
 Telefon: 47440550
 E-mail: ole@segesskole.dk

Lone Højgaard
 Arbejdsleder
 Telefon: 47440550
 E-mail: lone@segesskole.dk

NMAOHS 2016
 Best practices for agricultural occupational health and safety – conference 2016

Transport og lagring af halmballer er et blandt de
 største problemer i landbruget. Derfor er der et særligt
 ansvar for at sikre sikkerheden og sikkerheden
 af halmballer i alle led – på mark-
 en, under transporten og under
 indlægnen og oplagringen i fælles
 lagere.

Husk også at fastspænde hal-
 balle med snor, så de ikke
 kan falde af. Det kan være farligt
 hvis de rammer personer eller
 dyr på vejen. For at sikre
 sikkerheden er det vigtigt at
 anvende de rette metoder og
 sikre at alle halmballer er
 fastspændt.

NMAOHS 2016 Program Registration Abstracts Hotel booking Transport Attractions Downloads

Dialog

- Med landmanden !
- DLBR konsulenter (ERFA)
- Arbejdstilsynet
- LAU, Internationalt og Nordisk
- Andre interessenter (forskere, leverandører 😊)

Skriftlig information

- Nyhedsbreve (månedligt)
- Facebook AgriSafety – like og bliv informeret 😊
- Artikler på LI
- Informerer pressen
- www.landbrugogsikkerhed.dk

AgriSafety Virksomhed

Opret opfordring til handling Synes godt om Besked

543 Synes godt om +1 i denne uge
 Cecilie Birk Domino og 33 andre venner

Rækkevidde for opslag i denne uge: 113

Inviter vennerne til at synes godt om denne side

Nå ud til op til 230.000 personer i nærheden af Aarhus.

Fundet i pressen i dag.
 Også mini-bioballer kan forårsage stor skade hvis uheldet er ude.

HVAD LAVER VI PÅ SEGES

Landbrugets Arbejdsmiljøpris

Faktaark

Lovpligtige kurser (amrep)

Arbejdsmiljø klagenævnet

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Landbrugets Arbejdsmiljøpris 2014

Udbudt samarbejde med

SEGRØ

vfl.dk

SEGES

SIKKERHED VED STATIONÆRE FULDFODERBLANDERE

SEGES er medlem af Arbejdsmiljøcenteret og har derfor adgang til de seneste oplysninger om arbejdsmiljø og sikkerhed. Derfor er vi i stand til at tilbyde vores kunder de bedste løsninger til sikring af deres stationære fuldfoderblandere.

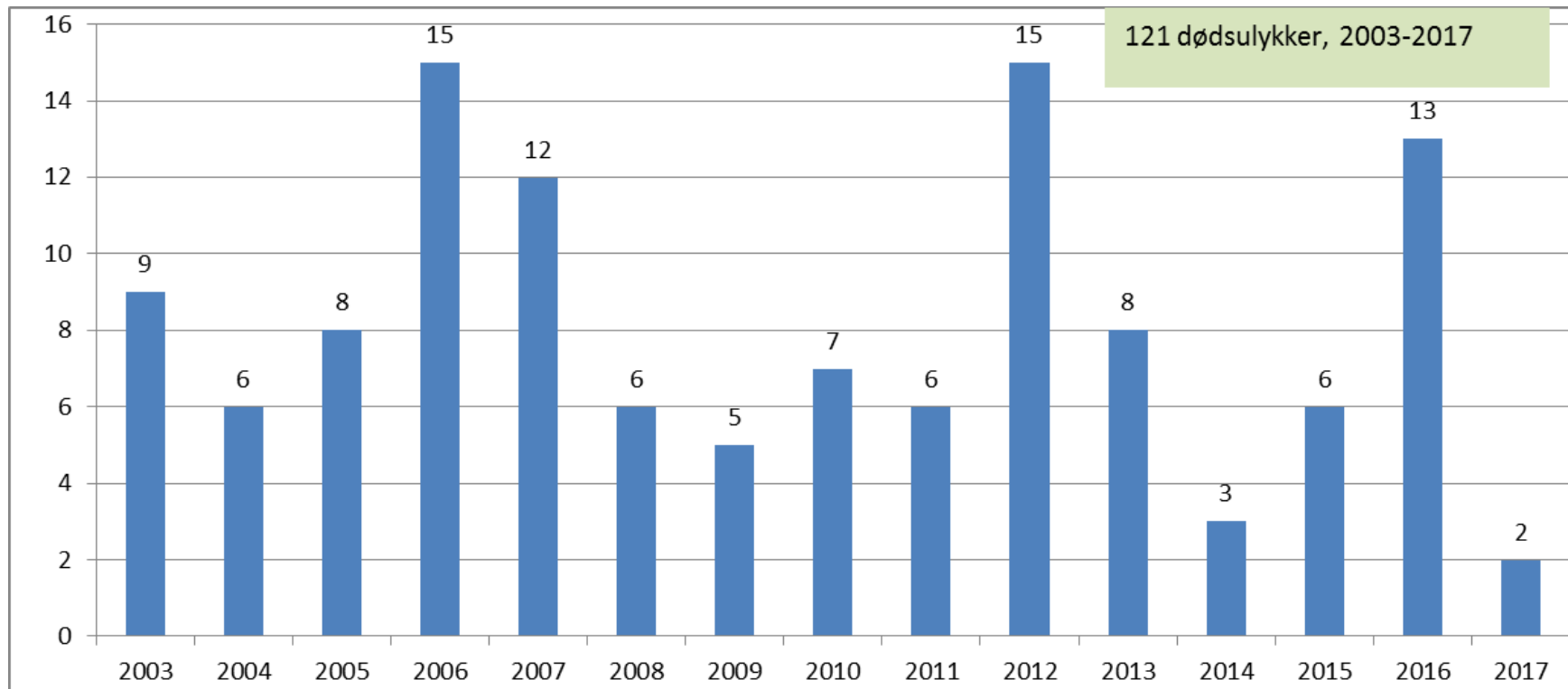
SEGES har udviklet en række sikkerhedsfunktioner, der sikrer, at maskinen kun kan køre, når alle sikkerhedsfunktioner er aktiveret. Dette sikrer, at maskinen kun kan køre, når alle sikkerhedsfunktioner er aktiveret.

SEGES er medlem af Arbejdsmiljøcenteret og har derfor adgang til de seneste oplysninger om arbejdsmiljø og sikkerhed. Derfor er vi i stand til at tilbyde vores kunder de bedste løsninger til sikring af deres stationære fuldfoderblandere.

SEGES har udviklet en række sikkerhedsfunktioner, der sikrer, at maskinen kun kan køre, når alle sikkerhedsfunktioner er aktiveret. Dette sikrer, at maskinen kun kan køre, når alle sikkerhedsfunktioner er aktiveret.

SEGES er medlem af Arbejdsmiljøcenteret og har derfor adgang til de seneste oplysninger om arbejdsmiljø og sikkerhed. Derfor er vi i stand til at tilbyde vores kunder de bedste løsninger til sikring af deres stationære fuldfoderblandere.

SEGES har udviklet en række sikkerhedsfunktioner, der sikrer, at maskinen kun kan køre, når alle sikkerhedsfunktioner er aktiveret. Dette sikrer, at maskinen kun kan køre, når alle sikkerhedsfunktioner er aktiveret.

DØDSULYKKER I 2016

måned	dato	årsag	ulykke		
april		20 højde	afdøde faldt 10-12 meter ned fra silo		
maj		2 maskiner	afdøde bakked ned af lastbil på gårdspladsen		
maj		1 gylle	afdøde fundet i gylletank.		
maj		11 andet	afdøde fundet i gammel fortank (gylletank)		
maj		11 dyr	afdøde fundet i indhegning (ssv stanget ihjel af vædder)		
maj		26 maskiner	afdøde bakked ned af bigballepresser		
juni		17 maskiner	Afdøde, klemt under minilæsser		
juli		21 andet	afdøde død af iltmangel i vådfoderblander		
juli		23 højde	død under montering af tagplader på stald (fald)		
juli		29 maskiner	Død under transport med fuldfodervogn		
august		31 maskiner	traktorulykker: faldt ud af grabben		
november		4 maskiner	traktorulykke: traktor uden førerværn skred, væltede, fik traktoren over sig.		
november		27 maskiner	klemt mellem motorbøre og læsse/gravemaskine		

2017 – MASKIN- OG HALMBALLE ULYKKE

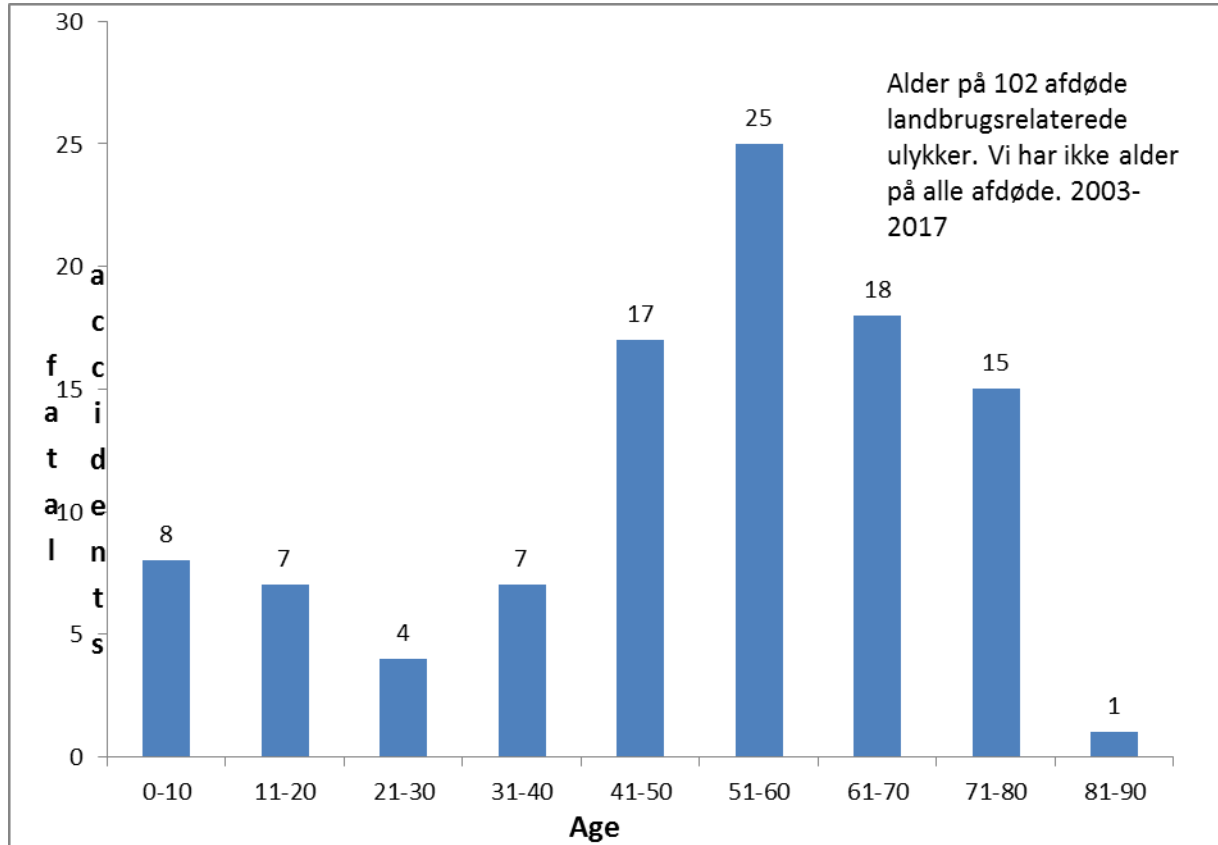
Den unge mand (25 år) var i gang med at arbejde, mens han havde vendt ryggen til en minigravemaskine. Pludselig sprang en hydraulikslange, hvorefter gravemaskinens arm røg ned, så skovlen ramte den unge mand i hovedet.

- **Hydraulik, vedligehold, placering, instruktion...**

79-årig står ved en vogn i laden, da en bigballe falder ned og rammer ham.

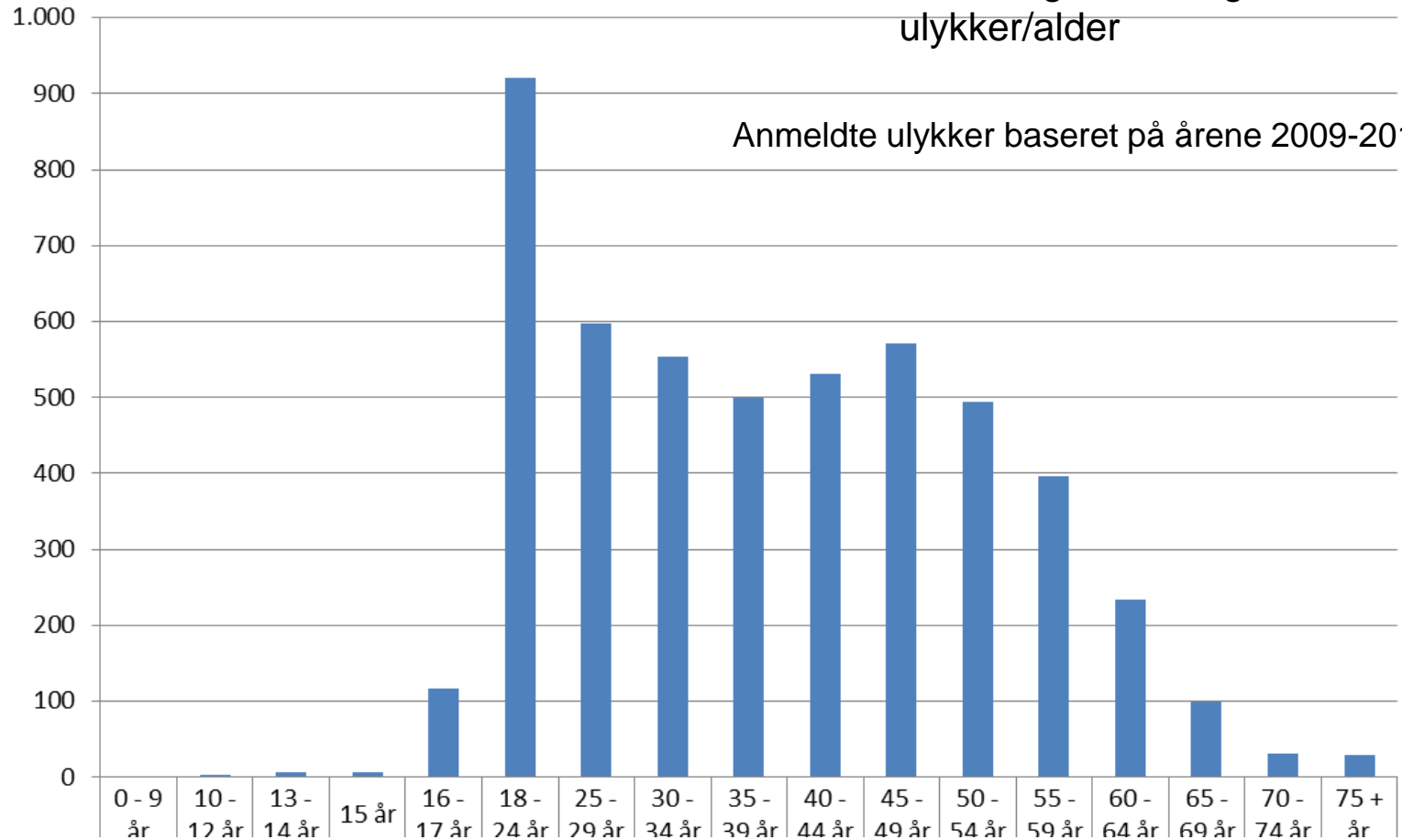
- **Stabling**

ALDER PÅ FORULYKKEDE (AFDØDE)

Landbrug, skovbrug, fiskeri – alle ulykker/alder

Anmeldte ulykker baseret på årene 2009-2014

EN SIKKER VINDER

HVORFOR ”EN SIKKER VINDER”

Mange ulykker i landbruget

Undersøgelser viser, at unge er en udsat gruppe

SEGES har forskellige initiativer i gang målrettet både unge og ældre i landbruget

Gjensidige har ekstra fokus på den unge, fremtidens landmand

Fælles indsats

Interview af 25 elever 2015

EN 3-DELT UNDERVISNING

Der efterspørges følgende type undervisning, der bygger på tre grundelementer

Vise

Film og billeder gør undervisningen nærværende og hjælper eleven til at genkende situationerne.

Tale

Gennem personlig fortælling bliver vejen banet for identifikation og mulighed for, at eleven kan se sig selv i situationen.

Gøre

Gårdbesøg og praksisopgaver engagerer eleven og skaber rum for yderligere identifikation. Eleven lærer at se sig selv som del af problemet og dermed også som del af løsningen.

Eksempler på praktiske opgaver: safetywalk, konkurrenceelement, afprøvning af korrekt sikkerhedsprocedure, gået en ulykke, identificere opmærksomhedspunkter

PROGRAM GRINDSTED/GRÅSTEN

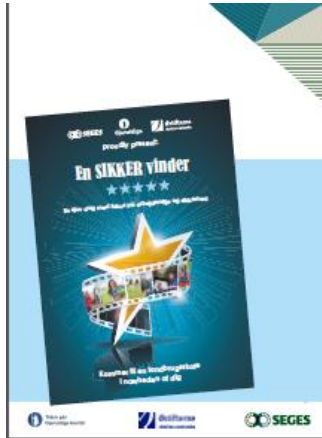
- Velkomst
- Ulykker i landbruget
- Se jeres film
- Gjensidige fortæller
- Safetywalk
- Frokost
- Opsamling Safetywalk
- Støj i landbruget
- arbejdsmiljøkort
- Arbejdsmiljøprisvinder/forulykket fortæller
- Evaluere og teste 😊

INVOLVERING

Film

Safetywalk

Storytelling
– dem selv via kort/vindere/forulykkede

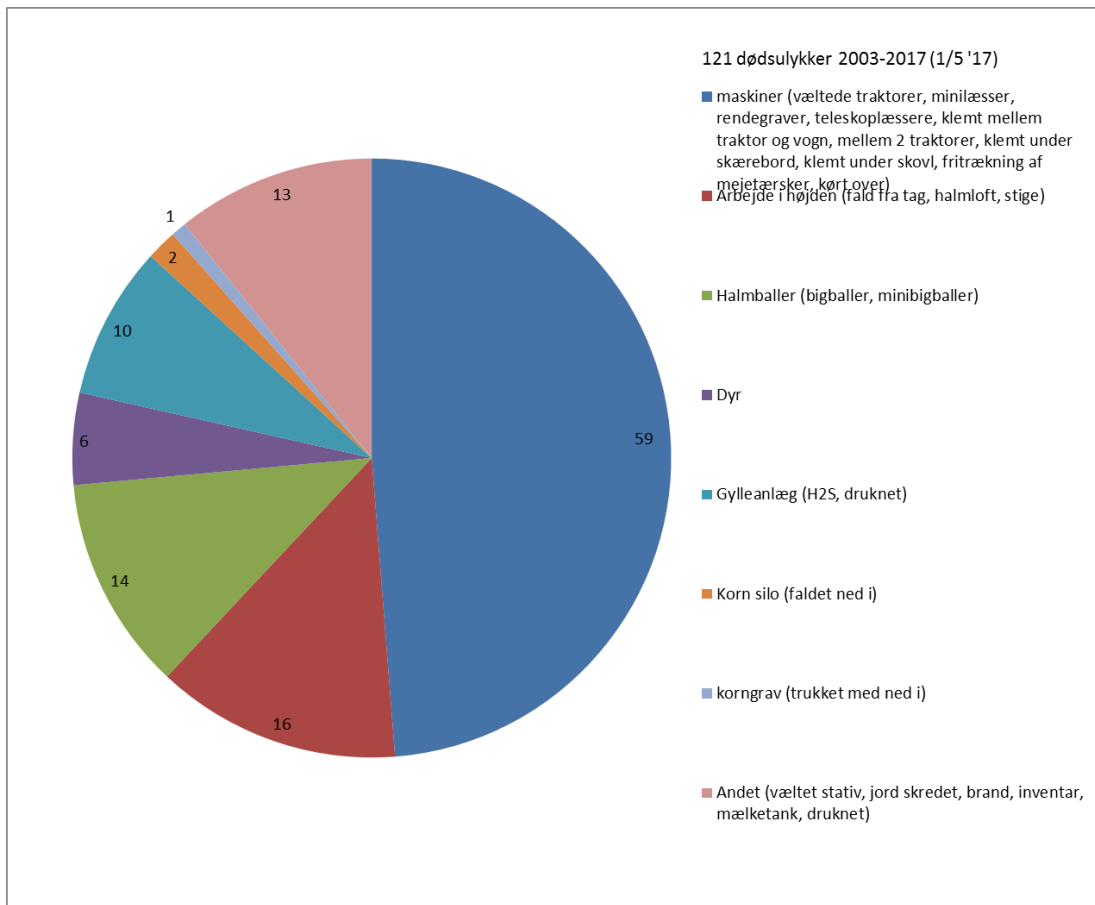
Sådan så det ud, da der var Safetywalk på Gråsten Landbrugsskole 😊

(9/12 2016 film)

ULYKKER INVOLVERENDE MASKINER

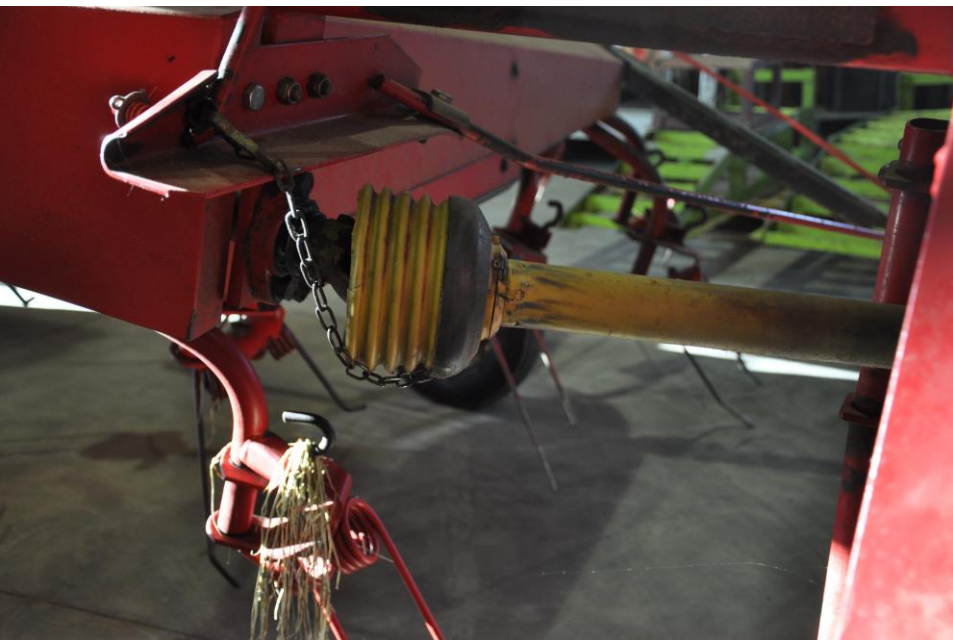
ULYKKER INVOLVERENDE MASKINER

Under brug

- Bakket ned
- Kørt over
- Kommer i klemme mellem maskiner
- Ved fritrækning af anden maskine
- I berøring med PTO*

Under vedligehold og fjernelse af blokeringer

ARM NÆR REVET AF I KRAFTOVERFØRING

Under- og overarm alvorligt kvæstet.

Det var, hvad en landmand fik ud af forsøget på at ordne en afskærmning på sin fuldfodervogn – uden at standse kraftoverføringen.

Afskærmningen kørte med rundt, fordi kæden ikke var sat på plads. Og uden at standse kraftoverføringen satte landmanden begge handsker på afskærmningen. Den løse kæde greb fat i hans trøje, så han blev slynget med rundt og landede på betongulvet på den anden side af tilkoblingen.

Stadig ved bevidsthed lykkedes det ham at standse traktoren, hvorefter han fik tilkaldt hjælp via 112. Ventetiden blev en lidelse med kun én trøst: Armen blev ikke revet helt af.

www.landbrugsulykker.dk

I'm the lucky one.

My farm accident
didn't kill me,
unlike the 22 people
who died on Irish farms
last year.

Life goes on for me
and my family, but you
might not be
so lucky.

**Stop taking risks.
Farm safely.**

KRAFTOVERFØRING SKAL VÆRE I ORDEN

UNDER VEDLIGEHOOLD OG FJERNELSE AF BLOKERINGER

Analyse af 1000 ulykker omfattende vedligehold og fjernelse af blokeringer

60 % af ulykkerne kørte maskinen stadig

29 % af maskinerne havde dårlig afskærmning

10 % af maskinerne var dårligt vedligeholdt

50 % af ulykkesramte blev fanget af bevægelige dele

75 % af ulykkerne skyldes dårlige arbejdsmetoder(adfærd)

GENGANGERE I ULYKKESANMELDELSER

Stol ikke blindt på **hydraulik** – understøt sikkert

- Tjek hydraulikslanger
- slangebrudsventiler - bliver de brugt tilstrækkeligt ?

Afskærmning – der er en grund til afskærmningen (aktiv handling at fjerne)

Kraftoverføring

- fastgjorte kæder, intakt afskærmning, overlap mellem skærme

STOP maskinen – check for efterløb

- start aldrig reparationsarbejdet før alt står stille (efterløb op til 5 min)

Stands lortet før du piller ved maskineriet

Så klog er en 21-årig landmand i dag, efter han i høsten ville prøve at fjerne noget halm, som sad i klemme ved rullerne til medbringerbåndet på en samlevogn til bigballer. Halmen sad godt fast, så han startede maskinen og stoppede den igen, da han kunne fjerne noget af halmen. Desværre fik han ikke maskinen standset helt. Rullen fik fat i jakkeærmet, så armen blev trukket med i maskinen til 10 cm over albuen. Hans far kom styrtende til og skar ham fri. Nu tog smerterne for alvor fat, og sønnen skreg som besat. Hans overarm var brækket, men ellers var der på mirakuløs vis ikke sket andet. Eneste men synes at være erindringen om det smæld, det gav, da armen brækkede.

Ulykker på landet

Stands lortet før du piller ved maskineriet

Så klog er en 21-årig landmand i dag, efter han i høsten ville prøve at fjerne noget halm, som sad i klemme ved rullerne til medbringerbåndet på en samlevogn til bigballer. Halmen sad godt fast, så han startede maskinen og stoppede den igen, da han kunne fjerne noget af halmen. Desværre fik han ikke maskinen standset helt. Rullen fik fat i jakkeærmet, så armen blev trukket med i maskinen til 10 cm over albuen. Hans far kom styrtende til og skar ham fri. Nu tog smerterne for alvor fat, og sønnen skreg som besat. Eneste men synes at være erindringen om det smæld, det gav, da armen brækkede.

Arbejdsulykker på landet

2019 blev et rekordårligt arbejdsulykkesår med 1200 ulykker, der resulterede i 140 dødsfald og 10000 skadede personer. De fleste arbejdsulykker på landet sker på mindre end 10 minutter. Derfor er det vigtigt at være opmærksom på sikkerhedsreglerne og altid bruge sikkerhedsudrustning.

Måske du er

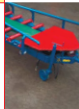
• Alle arbejdsulykker sker inden for 10 minutter på landet. Derfor er det vigtigt at være opmærksom på sikkerhedsreglerne og altid bruge sikkerhedsudrustning.

Aktuelle råd

- Vær klar til at stoppe maskinen, hvis du bliver fanget i hælger og belæner maskiner.
- Stands maskinen helt.
- Diskuter og endevåbne værktøjer i dagligdagen.
- Brug arbejdsplads sikkerhedsudrustning og undgå løstliggende påklædning.
- Brug EASY til at anmelder arbejdsulykker via pc'en.

Læs mere om ulykker på www.landbrugsulykker.dk

Arbejdsmiljø nr 34 af 48

UNG MAND I KLEMME I ROTERENDE DELE

ULYKKER PGA.

ADFÆRD, HOLDNING, TEKNISK FEJL, UHELD....

- Pga. uheld – hændelige uheld – nej! Sammenfald af flere faktorer
- Holdning (de færreste ønsker ulykker, men prioriteres at investere/bruge tid)
- Adfærd (gennemgang af 100 ulykker – jf- også de 1000 ulykker fra GB)
- Risikovillighed ”...man må påregne at miste en finger..”
- Det plejer vi jo at gøre sådan (“..der er jo aldrig sket noget..”)
- Manglende vurdering af nærved-ulykker (systematik – lær af nær-ved-ulykker)
- Uddannelse – mere viden
- Manglende planlægning, instruktion, risikovurdering af opgaver
- Ser sig ”blind” på egne forhold – her hjælper andre øjne - safetywalks
- Jeg skulle jo liiiiige...

TID TIL ET MASKINEFTERSYN

– FÅ HJÆLP AF DEM DER ER GODE TIL DET

Husk at der er regler om eftersyn af maskiner.

Det udgør hurtigt en ulykkesrisiko, hvis man ikke vedligeholder og reparerer defekte maskiner.

Sørg for eftersyn+vedligeholdelse for at sikre, at maskiner hele tiden er i forsvarlig stand

Der er hjælp at hente i vejledningen om Lovpligtige eftersyn af landbrugsmaskiner og udstyr – incl. hjælpeskemaer.

ÅRLIGT EFTERSYN

Kan vi gøre det:

Lettere at huske?

Mere overskueligt?

Nemt at fremvise?

ARBEJDSSTILSYNETS LANDBRUGSINDSATS

2017-2020 – 1500 landbrug om året besøges af tilsynsførende

Fokusområder

- Maskiner (klemningsrisici, PTO (bevægelige dele), eftersyn etc.)
- Store dyr (**klemningsrisici v. flytning, malkning, indfangning**)
- Fald, skred (fra stiger, loft, tage, glat/ujævnt gulv)
- MSB (løft af sække, kalve, malkesituationer (EGA), indfangning/behandling af smågrise)
- Kemi (hudproblemer, værnemidler, kemihåndtering)

KÅRE LANDBRUGETS ARBEJDSMILJØPRISVINDER 2017

Kender du en god kandidat?

Send info til hbd@seges.dk – hold jer ikke tilbage

Kriterier

- Landbrug
- Tjek på arbejdsmiljøet

ARBEJDSGIVER – SÅDAN UNDGÅR I ULYKKER (AT)

- Sæt dig ind i brugsanvisningen og anvisninger for sikker betjening og tilkobling af maskiner.
- Sørg for forebyggende vedligeholdelse af maskinerne
- Instruér dine ansatte om, at fejl ikke må rettes før motoren effektivt er standset og at sikkerhedsforanstaltninger ikke må sættes ud af kraft (*instruktionspligt*)
- Aftal med dine medarbejdere, hvordan maskinerne betjenes sikkert og følg op på at det sker (*tilsynspligt*)
- Forsyn kørende maskiner med bakkamera eller lignende, der kan give chaufføren udsyn i den blinde vinkel (*sikkerhedsudstyr som standardudstyr – ja tak*)

ARBEJDSGIVER – SÅDAN UNDGÅR I ULYKKER (SEGES)

- **Rollemodel!**
 - Under reparation, signaler, sikkerhedsudstyr=standard i maskiner
- Anerkend sikker håndtering – tager det længere tid ok
- Planlæg arbejdsgangene – personalemøder, tavlemøder
- APV & årlig arbejdsmiljødrøftelse (brug værktøjerne)
- Få andre øjne på – man stirrer sig blind på egne forhold
- Gør det du er **god** til - lad andre professionelle gøre resten!
- Hav uddannelse på plads til håndtering af store maskiner (certifikater fx)
- Ledelsesret og konsekvens

TIL DEN ANSATTE

Sig til, hvis du er i tvivl om, hvordan en maskine skal betjenes eller tilkobles (spørg!).

Sig til og **sig fra**, hvis en maskine er defekt. **Nævn det for ejeren**

Ret først fejl i en maskine, når motoren er slukket og evt. efterløb er stoppet.

Sæt aldrig sikkerhedsforanstaltninger ud af kraft (afskærmning er der af en grund)

Placer aldrig hænder, fødder og krop sådan, at du bliver klemt hvis noget går galt.

Brug det udleverede sikkerhedsfodtøj.

Fortæl om dine **erfaringer fra tidligere arbejdspladser** – nyttigt!